

Шоглио эл, порымик да гим верг!

Будь готов/

ЯМДЕ-ЛИЙ

1933 ий 1 февраль годсек лектеш.

0+

Фотопроект

Фотом еш архив гыч налме.

Снимкыште Звенигово район Шолэнер школын 6-шо классыштыже тунемше Виктория ЯНАЕВАМ ужыда. Тудо кок ий наре карате секцийыш коштеш. Ёдырым спортын ты видше деке тренер-влак О.С.Старыгина ден С.В.Пягай шўманденыт. Арняште кум гана тренировкым эртарат. Ёдырын коло угла медальже, Чап кагазше да дипломжо ятыр уло.

Республикысе, россияысе да тўнямбал танасымашлаште – чўчкыдын ончыл верыште. Россияын кечыжлан пўлеклалтше тўнямбал турнир (1-ше вер), карате дене Марий Эл Республикын первенствыже (1-ше да 2-шо верла), Чебоксарыште эртаралтше Россияысе карате федерацийын X открытый кубокшо (1-ше вер), Ульяновск кундемын первенствыже – 2020 (3-шо вер) да молат.

Е.ИВАНОВА.

Лудса:

Йошкар-Оласе «Виктория» йоча музыкальный театр «Плачущее детство» спектакль-фильмом ончыктен. Спектакль нерген лудса.

3

Районлаште Кугу Ачамланде сарыште вуйыштым пыштыше, кредалше-влак да тылыште тыршыше-шамыч лўмеш шогалтыме памятник ден шарныктыш-влакым тўрлат да уэмдат.

4

Мыняр ияш икшывылан сар нерген каласкалаш тўнгалаш лиеш? Тиде йодышлан вашмут – лаштыкыште.

5

Н.Богдановын «Шольым дене коктын» ойлымашыжым лудса.

6

ПОДПИСКЕ

«Ямде лий» газетлан электрон ПОДПИС-КЫМ ыштен кертыда. 89027382237 номерышке 150 теҥгем пыштыза да yamde_lii@mail.ru адресыш лўмнердам возен колтыза.

Рекламе.

Подпискым онлайн ышташ лиеш: podpiska.pochta.ru сайтыш пурыза але «Почта России» мобильный приложенийым телефоншыкыда шындыза.

Йоча толкынлан – вич ий

Авторын фотожо.

Россий Президент В.В.Путинын кўштык-шө почеш, 2015 ий 29 октябрьште Россияе тунемше-влакын толкын-влакын шочын. Тудо школласе йоча ушемывн паша кышка-рышкыже у сыным пуртен. 40

утла проектым илышыш шындара. Шўргыял школын «Рвезе тукым» йоча ушемжат, тиде толкынын паша радамже дене келшышын, усталыкшым вианда. Эн кугу тўткыш тунемшым патриот шўлышеш вианден куштымашлан ойыралтеш. «РДШ»-ан шочмо кечыжым пайремлымашке ушнен, 11 ўдыр (снимкыште) видеороликым ыштен.

Е.ГРИГОРЬЕВА.

Морко район.

Россияе «РДШ» 500 тў-жем йочам, туньк-тышым, ача-авам иквереш чумы-рен.

«Образование» нацпроектын «Билет в будущее» проектше радамаште Марий Эл Республикасе школлаште 6-11-ше класслаште тунемше-влак ончыкылык професийым шке гыч ойырен налын кертыт. Проектш кок тўжем утла ўдыр-рвезе ушнен. Нуно вич профориентаций тестым эртенят. Эн шукин Йошкар-Ола да Шернур район гыч улыт. Тыгак Марий Турек, Параньга, Советский да Курыкмарий районла гыч тунемше-влак чолган ушнат. Октябрьште 27 компетенций дене 50 тергымаш эрта-ралтын.

Арулыкым эскерена

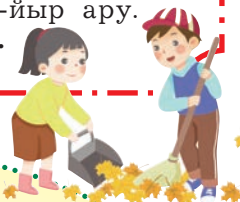
Ик шуматкечын школышто субботникым эртарышна. Кугурак класслаште тунемше-влак лышташлам шорвондо дене удырышна, рвезе-влак нумалыгч. Изирак ийготан-влак пеледыш кичкым погышт. Коронавируслан көра кажне класс пашам посна ыштыш. Ынде йырым-йыр ару.

Полина ПЕТУХОВА.

У Торъял, Кузнеч.

Сеңымаш

Йошкар-Оласе «ЗУМ» киностудий Павел Кадочников лўмеш «Династия» йоча да самырк-влак искусство тўнямбал фестивальште «Документальный фильм» таңасыште «Дорога домой» пашаж дене Гран-прим сеңен налын. Ўдыр-рвезе-влак сеңымашыштым Марий Эл Республикын лўмгечыжлан пөлекленят.

Шочмо кундем лўмеш

Марий Эл Республикын 100 ияш лўмгечыжым школышто кумдан палемденна. Эн онайже – 5-11-ше, 2-шо класслаште тунемше-влакын «Знаменитые люди нашего района» пырдыжгазетышт. Йоча-влак уста землякна-влак нерген шымлымаш пашам шуктенят. «Шочмо кундемем – Марий Элем» почеламутым сылнын лудмо конкурсым онлайн эртаренна. Йоча-влак рушла да марла лудыныт. Снимкыште 5-ше классыште тунемше Павел Ивановым уждыда. Тудо кокымшо верыш лектын.

Фотом школын архивше гыч калме.

Л.КОШАЕВА.

Волжский, Пөтъял.

26 октябрь гыч 22 декабрь марте Россияе просвещений министерстве «Смотри, это Россия!» федерал проект-конкурссым эртарат. Конкурсшыкко команде дене ушныман. Шочмо кундемывсе теле пагыт нерген видеороликым войзыман. Конкурс нерген тўрыс уверым lookitsrussia.ru сайтыште ончыза.

2 гыч 27 ноябрь марте Мер-политике рўдериште «Все краски родного края» ончер пашам ышта. Тушто Йошкар-Оласе, Волжск, Козьмодемьянск оласе, республикын 8 районысо йоча художественный да сымкытыш 14 школ гыч 150 ўдыр-рвезын пашажым ужаш лиеш.

«Школа первой помощи» проект радамаште Йошкар-Оласе 24-ше номеран школышто таңасымаш-влак эртаралташ тўналыт. Тушто Йошкар-Оласе школ, ешартыш шинчымашым пуышо рўдер, турист да военно-патриотический клуб-влак вийыштым терген кертыт. Ончылгоч йодмашым shb-rme@yandex.ru адрес дене электрон почтыш колташ лиеш.

Йошкар-Оласе «Виктория» йоча музыкаль-ный театр ўмаште Россия Президентын грант-шым сенен налын. Тудо тагасымашке «Плачущее детство» проект дене ушнен. «Плачущее детство» – сарын кочыжым илен лекше йоча-влакын пўрымашышт нерген спектакль-фильм. Спектакльым Республикасе курчак театрын сценыштыже

2020 ий – Шарнымаш да чап идалык.

Спектакльын дейвийже тачысе кечын кая. Аваж ден эргыже «Курымашлык полк» акцийыш ушнаш портретым

ямдылат. Эргыже йоча-влакын сарыште кредал-

«Шортшо йоча пагыт»

мышт нерген нимом ок пале, садлан тудлан тиде ондай огыл. Аваже сар годсо икшыве-влакын пўрымашышт нерген каласкалаш тўндалеш, – оила «Виктория» театрым вуйла-тыше В.А.Козицына.

Йоча-влакым 1941-1945 ийлашке пўртылташ манын, сар нерген фильм-влакым ончыктеныт, тўрлө историйым каласкаленыт. Спектакль чоныш логалше ятыр сценкылан поян: шочмо эргыштым йомдарыше ава-влакым шарныктыше куштымаш, илыш дене курымешлан чеверласыше салтак воктене шогышо медшўжарын мур-рыжо да молат.

шынденыт. Постановкышто 68 ўдыр-рвезе (снимкыште) да 37 ияш кугуен модыныт. Нунын коклаште – начар тазалыкан йоча-влак.

– Спектакльыште сар, тудын шучкылыкшо, концлагерьысе илыш, Ленинград блокаде, тулыкеш кодшо миллион йоча нерген ойлал-теш. Ме самырык тукымлан ойлынена: шучко сарым, коча-кована-влакын подвигыш-тым мондышаш огынал; изи икшывыштым коден, нуно тушман ваитареш кредалаш каеныт, тыныс илышым пўртылташ нимом чаманен огытыл.

Максим

ВЕДЕРНИКОВ:

– Сар дене кылдалтше спектакльыште модаш куштылго огыл. Мый тўн рольым модынам. Репетиций годым кугу ответственно-стыым шижынам. Тиде спектакльлан кўра сар нерген шуко ум пален налынам.

Спектакльын премьерышкыже тылын ветеранже В.А.Медведевам ўжыныт. Тудлан кызыт – 90 ий. Валентина Афанасьевна 11 ияшак колхозышто пашам ыштен. Постановкым ончен, чонжо дене эше ик гана тиде шучко пагытыш пўртылын да спектакль мучко шинчавўдшым ўштын. «Нигў ынже пале тиде шучкылыкым», – ойлен В.А.Медведева.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

Фото-влакым театрын архивше гыч налме.

Кира АХМЕТШИНА, «Поезд» эпизодышто модшо:

– Мый Германийыш поктен колтыммо йоча-влак нерген каласка-ленам. Репетиций годым шучкын чучын огыл, спектакльым ончык-тыммо кечын рольым модаш йўсы-рак лийын. Тыгай шучко жап нигунам ынже тол.

Палаш ондай

Кугу Ачамланде сар годым Моско Кремльым тушман деч «шылтеныт». 1941 ийыште леведышыжым, пыр-дыжшым чиялтеныт, йырым-йырге олесе пўрт гай койшо макет-влакым шогалтеныт. Кўшычын ончымаште тудо олесе тыглай кварталла койын.

Историйым шергалына

1941 ий 7 ноябрьыште Йошкар площадьыште военный парад лийын. Тунам Москва верч кугу кредал-маш ылыжын. Совет войска-влак парад гыч вигак фронтыш каеныт. У.В.Сталин Мавзолейын трибуны-жо гыч салтак-влакым «Невский, Донской, Минин, Пожарский, Суворов, Кутузов гай лўддымў, патыр мияш!» ўжын.

Шарныктыш

★ Волжский район Отымбал ден Пызыргуб яллаште, Сотнур ден Памар селалаште обелиск ден чапкў-влакым тўр-леныт.

Сенымашлан – 75 ий

«Ямде лий» 2020 ий 7 ноябрь

2020 ий – Шарнымаш да чап идалык.

Тымык йүдым окопышто

Тунаре шүдыр чүчкыдö –
Вет пуйто чынжымак
Түжем понарым чүктымö
Кугу тўня ўмбақ.
Чүчкат йүд тымык южышто,
Волгалтыт да йўлат.
Да мланде мучко ужмыштым
Йүк деч посна ойлат.
Ончем почалме-кумымо
Йүд шүдырын шинчам...
Тыят ончет дыр нунымак,
Окна воктен шинчал.
Тугеже йод тый шүдыр деч:
Кузе окоп воктен
Чот ужмо шумо ўдыр верч
Боецын чон корштен?

Миклай КАЗАКОВ.

Фотом еш архив гыч налме.

★ Советский район Ронго селаште Кугу Ачамланде сарыште вуйыштым пыштыше-влак лүмеш шогалтыме чапкўм тўрлымö. Идалык мучаш марте Шарнымаш да чап аллеийм тўзатат.

★ Тиде районак Öрша селаште Кугу Ачамланде сарыште лийше-влак лүмеш шогалтыме чапкўм уэмдыме. Тушто Öрша села да воктенысе 10 ял гыч сарыште лийше 679 салтакын лүмжым ончыктымö.

Лүддымö кочам

Мыйын кугезе кочам Шармат Саляевич Саляев 1912 ийыште Башкортостан Республикысе Изи Соказа ялеш шочын. 1941 ийыште фронтыш каен. Кочам сарыште шофёр лийын. Ладога ер гоч Ленинградыш салтак-влакклан боеприпасым шупшыктен. Лүддымö Шармат кочам Йошкар Шүдыр орден, «За отвагу» медаль дене палемдалтын. Мый тудын дене кугешнем.

Виктория АХМАДЕЕВА.

Пошкырт, Бирск, Изи Соказа.

Историйым шергалына

1918 ий 11 ноябрьыште Икымше тїжнямбал сарпытен. Сарын чумыр нелылыкше руш салтаклан логалын. Российлан көрамоло эл-влакат сенымашке шуыныт.

Сенгымашлан – 75 ий

«Ямде лий» 2020 ий 7 ноябрь

Уэмдат да тўрлат

Фотом Интернет гыч налме.

Республикыште Кугу Ачамланде сарыште вуйыштым пыштыше, кредалше-влак да тылыште тыршыше-шамыч лүмеш тўрлö кундемыште шогалтыме памятник ден шарныктыш-влакым тўрлымö да уэмдыме паша шуйна. У Торъял район Кўанпамаш ялыште мемориал комплексым уэмден ачалыме (**снимкыште**). Шукерте огыл тудым торжественно почмо.

Ончыл радамыште, пурлаште – Совет Ушем Герой Георгий Фёдорович Бастраковлан плита. Герой 1917 ий 18 апрельыште Пектансола ялеш шочын да 1944 ий 27 январьыште сарыште колен.

Тиде районак Кузнеч ялыште Чап мемориалым, Токтарсолаште чапкўм почмо.

Л.ГРИГОРЬЕВА.

17 ияш лийын...

Мый кугезе ковам Анастасия Степановна Казакова нерген каласкалынем. Тудо Кужэнгер районысо Рўжбеляк ялеш 1924 ий 1 апрельыште шочын. 12 ияш улмыж годым тулыкеш кодын. Тудын 5 ияш шольыжо лийын. Тунам йочапўртыш налын огытыл. Ковам шольыжым шке ончен куштен. Ял мучко кочкышым, пасушто шўйшö парентым поген коштын. Тўрлö кушкылым кочкыныт.

Кугу Ачамланде сар тўналме годым 17 ияш лийын. Тудлан пеш шуко пашам ышташ логалын. Ковам, имным кычкен, шольым волтымашке, окопкым кўнчымашке коштын. Тудо пенгыде капкылан лийын. Сар пытымеке, ик ўдыржö шочын. Кугезе уныкаже-влакымат ужын.

Тимофей АЛЕКСАНДРОВ.

Кужэнгер школ.

Лүм: Константин Александрович Янин.
Шочын: 1931 ий 15 июнь.

Подвиг: партизан отрядын связнойжолу лийын. Немыч-влакын кўвареш миным шындымыштым пален шуктен, совет салтак-влак тушко ынышт пуру манын, кўварыш шке куржын лектын. 18-ше корпусын 65-ше номеран армийын техникыже ден салтакше-влакым утарен.

Чап: I степенян Кугу Ачамланде сар орден дене палемдалтын.

#пионер ГЕРОЙ

2020 ий – Шарнымаш да чап идалык.

Сар нерген каласкалыман мо?

«Мынар ияш йочалан сар нерген каласкалаш тўнгалаш лиеш?» йодышлан психолог, психологий шанче кандидат, доцент Т.Н.ГОЛОВАНОВА (снимкыште) вашмутым пуа:

– Йоча-влак тўрлө улыт. Иктышт кум ияшак сар нерген йодышташ тўналыт, а весышт вич ияш лиймекыштат огыт йодышт. Йочан психикыжым эмгаташ огыл манын, койыш-шоктышыжым шотыш налман. Сар нерген каласкалыме годым сўретым кучылташ темлена. Герой-влакым палышт манын, легендым, мифым, эпосым пырля лудаш онай. Кеч-могай сар – чонышто сусыр пале. Тиде сусыр тукым гыч тукымыш куснышаш огыл, тудо эмлалташ.

Вич ияш икшыват изирак ийготан-влакым кугыен деч арален мошта. Авашт але ачашт кугу йўкын кутыраш тўналыт гын, рвезе-влак нуным арален налаш вашкат. Йоча конфликтим изинек шижын мошта. Мультфильмлаште, йомаклаште ужеш. Тыгай примерым кучылтын, ег-влакын молан кредалаш тўналмыштым умылтараш келшен толеш. Кугурак ийготан икшыве-влаклан сарыште кредалше кугезе кочаштым пример шотеш кондаш лиеш. Тыглай каласкалыманш гоч ешын, элын историйже тукым гыч тукымыш кушна.

Х.АЛЕКСАНДРОВА.

★ Шернур

посёлкышто
Сенгымашлан 75 ий теммылан
пөлеклалтше скверым почмо.

Шарныктыш

★ Шернур район Кугу Шокшем ял калык Кугу Ачамланде сарыште кредалше землякышт лўмеш у мемориалым шогалтен.

75

Увер

16 октябрьште 1-ше номеран Шернур школышто кадет классыште тунемше ўдыр-рвезе-влакым кадет радамыш пуртеныт. Тиде татым кажныже вучен. Нуно чолга да лўддымө лияш, шочмо эллан ўшанлын служитлаш товатыме мутым пуэныт.

Дима ВЕДЕНЬКИН.

Маска – герой

«Торешчапа» ойлымашым («Ямде лий» 2020 ий 3 октябрь) лудмо деч вара.

Ойлымаш кажне еным лўддымө лияш туныкта. Маска айдеме семын тушман ваштареш геройын кредалын. Янлыкатыш шочмо верым йората да арала. Мый автор дене келшем: сар ни айдемым, ни янлыкым ок чамане.

Егор АЛЕКСЕЕВ.

«Торешчапа» ойлымашым лудын, элемым эше чот йораташ кумыл лекте. Кушкын шумекке, салтак радамыш шога-лам, шочмо ешем, мландем керек-могай тушман деч аралаш ямде лиям.

Саша ИВАНОВ.

Морко, Коркатово.

1480 ий 11 ноябрьште Угра энер воктене руш войскаден татар-монгол войскалан вашшогымышт мучашлалтын.

Историйым шергалына

Золотой Ордан ханже Иван III кугыжан войскаже ваштареш кредалмашым тарваташ тоштын огыл да шеҗгек чакнен. Тыге Руш кугыжаныш эрыкышым пөртылтен.

Палаш онай

Кугу Ачамланде сар годым пий-влак связист да санитар, диверсант да разведчик лийыныт. 60 тўжем утла пий фронтышто кредалын. Нуно 700 тўжем наре сусыргышо салтакым сөй пасу гыч луктыныт, 5862 тонн боеприпасым ончыл линийыш намиен шуктеныт, 8 тўжем километр телефон воштырым шупшыныт, 300 танкым пудештареныт, 4 миллион мине ден фугасым кычал муыныт. 1945 ийыште Йошкар площадьыште эртаралтше Сенгымаш Парад годым салтак-влак арамлан огыл фронтовой пийышт дене пырля ошкылыныт.

Сенгымашлан – 75 ий

«Ямде лий» 2020 ий 7 ноябрь

5

2020 ий – Шарнымаш да чап идалык.

Совет войска фашист тўшкам

чактарен. Связист-влак телефон воштырым шупшыныт.

Икана сөй кайыме жапыште телефон воштыр трукышто кўрылтө, вашкыл йомо. Связист-влакым эжыкым кычалаш тунамак линийыш колгышт. Афанасий Жнивин да тудын йолташыже, Кременский, ечыш шогалын, телефон линий мучко чымышт. Теве нуно воштырын ик мучашыже лум ўмбалне кийылтмым ужын шуктышт, а вес мучашыже менгыште мардеж дене лупшалтеш. Кременский менгыш күзен кайыш. Воштырым руалташ гына кодын ыле – снайпер винтовко гыч лўйымө йўк шергылте, салтак шунгалте. Тушманын пуляже салтакын шўмышкыжак логалын. Жнивин лум пургыжыш тўрштыш да тошто кугу омарта шентек шыле.

Лум дене вўдылалтше патыр кож-влак шып шогат. Ик укшат ыш тарване. Фашист снайпер кушто шинча гын? Жнивин тудым икымше гана лўйымыжө гыч шекланен ыш шукто. А кокымшо лўйымашым вучыман огыл: тушманын пуляже шинчам петырен кертеш. Опытан фашист снайпер ала-кудо пушентгыште шинча, пеш туран лўйылтеш.

Жнивин снайперын тарванымыжым, пушентге гыч волымыжым ятыр жап эскерыш. Но арам... Пычкемыш йўдым гына руш салтак шылын шинчыме верже гыч лекте да, Кременскийын винтовкыж ден документшым налын, частыш кондыш. Кумыл волен пелештыш:

– Жапым пуыза, йолташем верч ўчим шуктем.

Ты кастанак, тулото воктек шинчын, ош куэм, шўртым, имым лукто да, куэм покшелан рожым коден, изирак мешакым ургыш. Кўргышкыжө олымым шўшкө, кужу неран вуй лекте. Шинча олмеш кок шем полдышым ургыш.

Самырык салтак-влак ўрыныт:

– Мом тыгайым ыштылат, Жнивин? Сар годым курчак дене моднет?

Воштылаш гына тўналыгч, командир старшиналан мане:

– Жнивинын курчакшылан тошто шинельым да йўрдымө каскым пу. ★

Николай БОГДАНОВ ШОЛЬЫМ ДЕНЕ КОКТЫН

Ойлымаш

Афанасий олым вуйым шинельын шўшашкыже урген шындыш, каскым чиктыш, шинель кўргыш олымым шўшкө, ўштө дене пентгыдынарак ўшталтыш – салтак чучыл ямде. Тупешыже йўрдымө винтовкым сакалтыш да воктекеже пуртен шындыш. Кас кочкышым кондымеке, котелокым лишкырак лишемдыш да олым салтаклан мане:

Война нерген лудына

– Ванюша, авызле! Пучымышым шагал кочшо егын вийже уке, тугайым фронтыш огыт нал, – курчакым тўрлө семын кадыртылыш, салтак-влакым воштылтыш. Тунам Жнивинын тыгай кугу курчакым молан ыштымыжым чылан ышт умыло.

Волгыжаш тўналмаке, Жнивин, Ванюшажым налын, чодыра вельш ошкыльо. Шкеже ош халатым чиен, мланде пелен нушкеш, а ончычшо олым салтакым шўка. Кременскийым пуштшо фашист снайпер верыштыжак шинчен. Шкенжым палдараш огыл манын, кышамат коден огыл. Йырым-йыр тўткын эскера. Теве линий мучко ошкылышо сур шинелян салтакым шекланыш. Тудо телефон менге деке лишемеш. Иканаште менгыш кўзаш тўнале. Изииш вучалтымеке, фашист лўен колтыш. Руш салтак лап лие, да уэш кўзаш тўнале. «Кузе тыге шым логалте?» – фашист снайпер азаплана. Уэш рашкалтыш – салтак адак ыш камвоч. Сырымыж дене кумшо гана лўйыш. Тыгодым пуля фашистын сангашкыже толын керылте, пуйто шкенжынак мўнгеш чонештен тольо. Снайпер, кидшым шаралтен, мландыш шунгалте.

– Ванюша, тыйым кошарташ шоньш, но шкежак олым капканеш логале! – Жнивин олым шольыжым йывыртен ўндале.

Жнивин фашист снайперым чучылым лўйылтмыж годым шекланен да пушентге вуй гыч волтен шуен. Тылеч вараг руш салтак ятыр снайперым олым курчак дене ондален. Жнивиным йолташ да командир-влак моктеныт, а Ванюшалан эре фашист пулям чыгаш пернен. Но олым салтакым эмлымверыш колтен огытыл, Жнивин сусыр вержым пентгыдырак шўртө дене урген але тумышым шынден. Кажне гана йывыртен ойлен:

– Шольым дене коктын фашистым почкена!

Л.ГРИГОРЬЕВА кусарен.
Н.ЛАВРЕНТЬЕВАН сўретше.

Сенгымашлан – 75 ий

«Ямде лий» 2020 ий 7 ноябрь

Печать да массовый коммуникаций шотышто федерал агентствын окса польшыж дене...

Есения МИХАЙЛОВАН
сүретше.
Волжский, Пётъял.

Фотом еш архив гыч налме.

Йомакысе семын

Шошым кочам ушменым шынден. Кенез мучко мый йырангышке вудым шавенам. Шыжым тудым лукташ жап толын шуын. Ушменже-е-е! Пеш шуко шочын. Кочаем ден коваем мыйым полшаш ұжыныт. Мый шольным кычкыралынам, тудын почеш пырысна кудал толын. Ме «Реве» йомакысе семын ушменым тўшкан шупшын луктынна.

Ульяна ТАНЫГИНА,
Шернур,
Ўлыл Рушәңгер.

Палаш оңай

Ревым їдаш куштылгыжак огыл. Ожно ревым писын їдым їоным шонен муыныт: нїшмым шїведеныт. Варажым плевальщик профессий лектын. Руш кугыжаныште тыгай ен-влакым пеш пагаленыт. Мастер-влак, пасум ончалын, кунар нїшмї кїллмым вигак паленыт. Сайын їдымї нїшмї кугу лектышым пуэн.

13 ноябрь –
Порылыкын тўнямбал
кечыже.

Сүретым чиялте.

Фотом йочасадын архивше гыч налме.

Мемнан йочасадыште «Тул деч аралалтме арня» эртаралтын. Йомак гыч герой-влак толыныт. Тулын әнгекше нерген ойленит, тул модыш огыл манын умылтареныт. Йомакым, ойлымашым лудын улына. Йоча-влак ача-ава дене пырля тўрлї поделкым ыштен конденыт (снимкыште).

И.СЕМЕНОВА, воспитатель.
Медведево, Новый посёлко.

«Ямде лий» 2020 ий 7 ноябрь

Индекс: П4696.
Тираж 1150 экз. Заказ
Формат – А-4-8.
Тўг редактор Л.В.СЕМЕНОВА
https://vk.com/yamde_lii
<https://ok.ru/yamdelii>
E-mail: yamde_lii@mari-el.ru
(документ кагазлан),
yamde_lii@mail.ru
(автор-влаклан)
Сайтын адресше:
yamdelii.rf

УЧРЕДИТЕЛЬ-ВЛАК: Марий Эл Республикысе культур, печать да калык-влакын пашаш шотышто министерстве, «Ямде лий» газет» кугыжаныш унитарный казна предприятий.

Газетым редакцийште погымо да верстатлыме, «Марий Эл Республикысе Правительствын типографийже» ООО-што ямде оригинал-макет гыч савыктыме. Типографийын адресше: 424000, Йошкар-Ола, Комсомольский урем, 112.

Газетым Массовый коммуникаций сферыште да культур наследийым аралымаште законодательствым шуктен шогымым эскерыше Федеральный службын Приволжский федеральный округысо управленийыштеже регистрироватлыме.
Номер – ПИ №ФС 18-1999,
2005 ий 10 февральыште пуымо.

0+

Печатыш пуымо жап –
14-00,
фактически – 13-00

Авторын да редакцийын шонымашышт тўрлї лийын кертыт. Серыш-влак мўнгеш огыт колталт.
Ак – кутырен келыме почеш.

Редакцийын да издательын адресше:
424006, Йошкар-Ола, СССР Вооружённый Вийын 70-ше идалькыше урем, 20-шо пўрт.
Тел. 8(8362) 45-22-82(факс)

**«Ямде лий»
дене**

Конкурс

Кира ВЕСЕЛОВА.
У Торъял, Токтарсола.

Тушто-влак

Мемнан уло ик коньки,
Тудлан йоршын ок кўл ий.
Асфальт дене коштына,
Пентгыдемын кушкына.

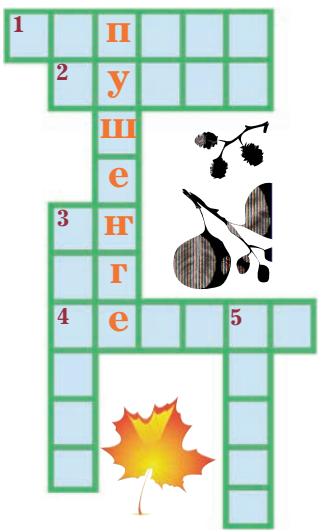
Чот вашкем мый тренировкыш,
Шем ұштан лияш шонем.
Кимоном чиём мый ошым,
Йоратем пеш ...

Тиде имне ок коч шудым,
Йол олмеш – кок орава.
Кушкыжам мый писын тудым,
Кудалам мардеж почеш.

Е.ИВАНОВА ямдылен.

Кроссворд

1. Тиде пушеҥгын лышташыже эн ончыч йоген пыта.
2. Пушкыдо иман пушеҥге.
3. Мотор кугу лышташан пушеҥге.
4. Эр шошым пеледеш.
5. Покшым возеш гынат, огеш шоно оралгаш.

Настя ЧЕРНОВА.

У Торъял, Немда.

Буква-влакым верышт дене вашталтен, Г.Микайын произведенийлажым палыза.

- «Помор» → ?
- «сыПры» → ?
- «Карко» → ?
- «каПча» → ?
- «лаоС» → ?
- «Пери» → ?

Пеледыш-влакым лўмышт дене кельштарыза.

- Нарынчывуй**
- Нерышудо**
- Вўдчача**
- Чўчышудо**
- Мўйшудо**
- Висвис**
- Кандывуй**